

Çocuğun Gelişimindeki Anne Faktörü

Annelik rolü çok kutsal ve ayrıca çok büyük bir öneme sahiptir. Bu önemi çocuğun hayatındaki ve çocuğun ruhsal gelişimindeki yerine bakarak görebiliriz. Anne ile olan ilişki henüz anne karnında iken başlar ve yaşam sonuna kadar devam eder. Bu yüzden çocuğun hayatındaki yeri inkar edilemeyecek kadar önemlidir. Yazımın devamını geleceğin bilinçli annelerinden biri olarak devam ettirmek istiyorum.

Anne ile çocuk arasındaki ilk ve en önemli bağlar bebeklikte kurulur. Annenin bebek ile olan ilişkisinde sevgi büyük rol oynar. Sevgi kadar süreklilik ve tutarlılık da önemlidir. Çünkü bu durumlar çocuğun temel güven duygusunu kazanmasını sağlar. Erikson'a göre 0-2 yaşları temel güvene karşı güvensizlik dönemidir. Bu dönemde bebeğin kazanacağı temel duygu güven duygusudur. Bu duygunun kazanılabilmesi için duygusal iletişim ve ilişki önemlidir.

Güven, bebek için hem kendisine hem de dış dünyaya karşı güvenmesidir. Bu duygunun kazanılması için annenin öz bakımını yapması gerekir ancak güvenin gelişmesi için sevgi gösterilmesi daha önemlidir. Örneğin bebeği öpmek, kucağa almak gibi ilişkilerin ön planda olması gerekir. Çünkü anne çocuk için sevgi kaynağıdır. Bebek bu evrede güvensizlik duygusu da kazanabilir bunun sebebi annenin çocuğu sevmeyip dışlaması ya da öz bakımını yapmaması olabilir. Bu durum ileri ki zamanlarda çocukta saplantı oluşturabilir. Çocuk kendine ve dış dünyaya güvenmez ya da sadece kendine güvenip insanlardan uzaklaşabilir. Bu durum ile ilgili çalışmalar da yapılmıştır. Doğumdan sonra anne ile bebek ilişkisi için farklı anne profilleri incelenmiştir. Çalışmalar sonunda anne ile daha çok iletişim halinde olan, ihtiyaçları giderilmiş, sevgi görmüş bebeklerde güvenli bağlanmanın ortaya çıktığı görülmüştür.

Çocuk 2-4 yaşlarına gelmeye başladığında fiziksel olarak bağımsızlık kazanmaya başlar. Tek başına koşup yürüyebilir. Anne bu evrede mümkün olduğunca çocuğun hareketlerini kısıtlamamalı ve panik halinde olmamalıdır. Endişeli bir anne varsa çocuğun hareketleri kısıtlanır ve çocukta kuşku duygusuna yol açabilir. Çocuk tek başına hareket edebileceğinden kuşku duyar. Kuşku duygusu aşırıya kaçarsa ilerleyen yaşlarda bağımsız karar alamaz duruma gelebilir. Bu yaşlarda anne, çocuğa daha sakin ve temkinli yaklaşmalıdır çünkü annenin rolü ve davranışları bu evrede çok önemlidir.

Çocuk büyüdükçe her şeyi merak etmeye başlar, öğrenmek ister bunu da soru sorarak gerçekleştirir. Anne bu durumda soruların soruları tam olarak dinlemeli ve yaşına uygun, kavrayabileceği şekilde cevaplandırmalıdır. Çocuk bu sayede girişimcilik kazanır. Aksi taktirde çocukta suçluluk duygusu ortaya çıkmaya başlar. Çocuk bu evrelerde kimliğe hazırlık sürecindedir.

Çalışan anne ile çocuk ilişkisine de değinmek istiyorum. Bu konu ile ilgili yapılan çalışmaların sonuçları, annenin çalışmasının çocuğu sanıldığı kadar olumsuz yönde etkilemediğini gösteriyor. Böyle bir durumda çocuk annenin yaklaşımından etkileniyor. Yani annenin çocukla kurduğu ilişki asıl önemli nokta. Annenin kendisi ya da işi ile ilgili olumsuz duygularını belli etmemesi ya da yoğun suçluluk duygusunu bir şekilde yansıtmaması, hatta varsa suçluluk hissini iyileştirmesi, olumsuz duygularını olumlu hale getirmesi gerekiyor. Çocuğa doğalın bu olduğu yansıtılmalı. Eğer anne çocuğuyla güvenli ve olumlu, sakin ancak sınır koyan bir tutum sergileyebilirse çocuğun gelişiminde, sosyalleşmesinde ya da okul başarısında olumsuz bir durum yaşanmıyor. Zira, araştırmalar, çalışan annelerin çocuklarının okul başarılarının ve sosyal gelişimlerinin çalışmayan annelerin çocuklarına göre daha önde olduğunu gösteriyor. Özellikle annenin çalışması kız ve erkek çocuğunu daha olumlu yönden etkiliyor. Annesi çalışan kızlar ve erkekler, çocukluk ve ergenlik dönemlerinde annelerini daha yetenekli, becerikli hissediyor, meslek seçimlerinde onu örnek alıyor. Annenin olumlu katkıları bulunuyor.

Çocuğun sağlıklı bir kimlik kazanmasında annenin yeri ve önemi çok büyüktür. Sadece anne mi önemlidir çocuğun yaşantısında? Hayır tabii ki ama çocuk için yaşamının yüzdesinin büyük kısmında anne vardır. Bir çiçek için su, güneş, toprak ne ise bir çocuk için anne odur. Büyüyüp gelişmesi için su, kimlik kazanması için toprak, ikisinin harmanlanması için güneş olmalıdır çocuğa.